

Krvavi dan v jugosl. parlamentu; dva poslanca mrtva.

POSLANEC IZ ČRNE GORE, ČLAN VLADNE STRANKE
USTRELIL DVA POSLANCA. — ŠTEFAN RADIČ RA-
NJEN. — NAPADALEC SE JE PREDAL OBLASTEM.
— 40 OSEB RANJENIH V ZAGREBU, 3 UBITE.

Belgrad, Jugoslavija. — V sredo je prišlo v parlamentu do krvavega boja med poslanci. Črnogorski poslanec, član vladne stranke, je z revolverjem streljal na poslance, smrtno zadeta sta padla Pavle Radič, nečak Štefana Radiča, in znameniti hrvaški pisatelj Dr. Basariček. Težko ranjen je Štefan Radič in pet drugih poslancev hrvaške stranke.

Tragična afeta je posledica sporov med opozicijo in vlado, ki namerava ratificirati netunjske konvencije. Italijanski diktator Mussolini, katerega podpirajo druge velesile, pritiska na Jugoslavijo, da sprejme netunjske dogovore, ki dajejo pravico Italiji, da lahko naseljuje svoje ljudi v Dalmaciji v obsegu tridesetih kilometrov od obrežja. Če Jugoslavija ugoditi tej zahtevi, je Italija pripravljena skleniti z njo prijateljsko pogodbo.

Buniša Radič, poslanec, ki je streljal na tovariše, se je sam predal oblastem in bo najbrže obsojen, če ne pride vmes kaj drugega. Obdolžen je bil, da je prišel do velikih kompleksov zemlje nepoštenim potom v Južni Srbiji. Štefan Radič je v parlamentu Radiča napadel in mu očital nepoštenost, to pa je dalo povod, da je Radič potegnil revolver rekoč: "Ustrelim vsakogar, ki bi me hotel zadržati." Takoj nato je z revolverjem v roki šel proti Štefanu Radiču, pred katerega pa je stopil poslanec Dr. Pernar. Radič je ustrelil in Pernar je težko ranjen padel na tla. Takoj na to se je postavil pred Radiča Dr. Basariček, a krogla napadaleca ga je pogodila v srce in mrtev se je zgrudil na tla. Takoj na to je s svojim telesom branil voditelja hrvaške seljaške stranke, poslanec Grandija, katerega je tudi krogla napadaleca pogodila v ramo. Ko je tudi ta padel ranjen, je Radič dvignil orožje, da bi ustrelil Štefana Radiča, medtem pa je Pavle Radič skočil proti napadalcu a je že v naslednjem trenutku mrtev ležal na tleh; krogla ga je pogodila v srce.

Vse to se je dogodilo dopoldne. Radič, kot poslanec ni mogel biti aretiran in je bil prost do popoldne istega dne. Tedaj pa je šel k notranjemu ministru Korošcu, le-ta ga pa ni hotel sprejeti, rekel je: "Z morilci ne govorim". Nato je minister ukazal Radiča odvesti v zapor. Poročilo pravi, da bo obsojen.

Ko se je raznesla vest o tragičnem dogodku v skupščini, je ministristvo za notranje zadeve izdalo ukaz za prekinjenje brzojavnih in telefonskih komunikacij z drugimi državami. Ob petih popoldan je bil ukaz preklican.

Predsednik vlade, Vukičević, je takoj nato šel h kralju in mu povedal kaj se je zgodilo. Kralj Aleksander je potem šel v bolnišnico in obiskal ranjene.

Ko so v Zagrebu zvedeli o dogodku, je nastal velik vrišč. Revolucionarni elementi so

priliko izrabili, češ, zdaj je prišel naš dan in so takoj pričeli z demonstracijami. Še predno pa je vest o tragediji dosegla Hrvaško, je vlada poskrbela, da je bilo vojaštvo pripravljeno. A kljub takojšnji intervenciji policije, je množica v Zagrebu razbila vsa okna na poslopiju neke tovarne, ki ni razobesila črne zastave, v znak žalosti, kakor so to storili lastniki drugih večjih poslopij in tovarn. Ker se demonstranti niso pokorili možem postave, so le-ti streljali med množico, deset oseb je bilo ranjenih, štiri težko. Množica se je sili uklonila in razšla a na mir ni misliti, kajti slišali so se klici po maščevanju.

Eno uro po krvavem dogodku v parlamentu, se je zbrala množica, broječa 10.000 oseb na trgu v Zagrebu in zahtevala, da se skliče hrvaški parlament in da se Hrvaška loči od krvave Srbije.

Dunaj, Avstrija. — V Zagrebu je v znak žalosti več trgovin in drugih lokalov v četrtek ostalo zaprtih in na vseh hišah so razobešene črne zastave.

Jugoslovani so zdaj prišli do spoznanja, da notranji spori vodijo do civilne vojne. Da je prišlo do tega, je krivda na strani Hrvatov in Srbov, kajti eni, kakor drugi so preveč trdovratni, da bi si prizadevali priti do sporazuma in delovati za blagor celokupne dežele. Nobena stranka se noče žrtvovati za blagor dežele. To pa je ravno slabo. Mogoče bo ta dogodek odprl oči političarjem in preprostemu ljudstvu ter vodil do prave koalicijske vlade z enako pravico za vse.

Hrvaška stranka je odklonila ponudbo vlade, da bi dala pokojnino rodbinam padlih žrtev. Voditelji stranke so prepeljali trupla padlih žrtev v Zagreb in izjavili, da nočejo, da bi bili pri pogrebu zastopani državni uradniki.

Ko so hrvatski kmetje slišali o krvavem dogodku, so v masah korakali proti Zagrebu. Orožniki so pa bili na to pripravljeni in preprečili demonstracije. V mestu je vse polno policistov in ljudstvu je prepovedano stati v gručah na ulicah. Neki list, ki je pisal proti vladi je bil ustavljen.

Ministrski predsednik Vukičević je poslal kmetijski demokratični stranki noto z izrazom sožalja, katero so v glavnem stanu stranke prečitali, a takoj nato vrnil predsedniku vlade. To pomeni, da vlada nima drugega izhoda, kot da resignira.

Rim, Italija. — Fašistični list Brillante pravi o zadevi v jugoslovanskem parlamentu, da je ta afeta več škodovala mladi jugoslovanski državi, kot pa bi ji vojaški poraz.

Poročilo tudi pravi, da bo imela ta afeta še to posledico, da se bo razbila konferenca male antante, ki zboruje v Bukarešti, katere namen je utrditi solidarnost med Romunijo, Jugoslavijo in Čehoslovasko v politiki srednje Evrope, pa tu-

NOVO POSLOPJE ANGLEŠKEGA POSLANIŠTVA
V WASHINGTONU V DELU.

Slika nam predstavlja Sir Esme Howarda, angleškega poslanika, in člane poslaniškega štaba, ter irske in kanadske zastopnike pri slavnosti 63. rojstnega dne kralja Jurija V. — Isti dan so tudi postavili vogelni kamen za novo poslopje angleškega poslaništva v Washingtonu. Srednji na sliki je Howard.

PEKING IMA NOVO IME.

Starodavno kitajsko glavno mesto so nacionalisti prekrstili v Peiping. — Glavno mesto Kitajske je zdaj Nanking, ne več Peking.

Šanghaj, Kitajsko. — Peking, zgodovinsko glavno mesto Manču imperijalistične dinastije, se bo odslej imenovalo Peiping, kar pomeni "severni mir." Tako je sklenil centralni politični svet nacionalistične vlade v Nankingu. Glavno mesto Kitajske je zdaj Nanking in ne več Peking, ali kot se zdaj imenuje, Peiping. Staro glavno mesto bo še dalje ostalo središče starodavne umetnosti, politično bo pa mrtvo, oživel pa bo mesto Nanking, katero si je nacionalistiška vlada izbrala za glavno mesto.

di, da bi se prišlo do sporazuma med Italijo in Jugoslavijo.

Zagreb, Jugoslavija. — Po najnovejših vesteh posnemamo, da je prišlo v četrtek zvečer do izgrediv v Zagrebu; tri osebe so bile ubite in štiričlasi ranjenih. Demonstranti so napadli v mestu neko kavarno, v kateri se shajajo srbski politiki živeči v Zagrebu. "Doli z vlado! Doli s krvoločnimi Srbi!" Tako so vpili, ko so metali kamenje v okna in lomili pohištvo v lokalu.

Zvečer se je tudi raznesla vest, da se je zdravje Štefana Radiča zboljšalo in je izven nevarnosti. Pomirovalno so tudi vplivale besede kralja, ki je rekel, da se bodo zahteve Hrvatov vpoštevale. Kralj je imel dolg razgovor z Radičem, katerega je obiskal, kakor tudi druge ranjene. — Med ranjenimi v Zagrebu je deset težko poškodovanih med slednjimi tudi neki policist.

Pavle Radič zapušča poleg soproge še sedem otrok. Kralj Aleksander ji je izrazil sožalje. Ona pa je je zatirjevala, da je njena iskrena želja, da bi ta krvavi dogodek privedel do sporazuma med Hrvati in Srbi.

AMUNDSEN POGREŠAN.

Znameniti raziskovalec se ni vrnil, ko je poletel k Nobileju. — Moštvo "Italije" dobi lo živeža. — Pri življenju je le Nobile s petimi tovariši.

Kings Bay, Spitzbergen. — Generala Umberto Nobileja, poveljnika vodilnega zrakoplova "Italia" in pet članov moštva ponesrečenega balona, so reševalci našli. Poročano je bilo, da jih je našel Roald Amundsen, znameniti raziskovalec, ki je odkril južni tečaj. Zdad pa prihaja poročilo, da je najbrže doletela Amundsenova nesreča, kajti ni se vrnil, kakor je bilo dogovorjeno. Nobene sledu tudi ni za Rene Guilbaudom, ki je v ponedeljek odletel iz Tromsøe, Norveško na pomoč Nobileju. — Posadka polarnega zrakoplova je štela osemnajst mož. Zdad je pri življenju le še Nobile s petimi tovariši.

Nobileja je tudi našel Italijan, major Maddalena, star 55 let. Letalec je letel nad ponesrečenim moštvom le par metrov visoko in jim spustil z letala življenjskih potrebščin in druge stvari, da bodo lažje prestali težkoče, v katerih se nahajajo, dokler ne bodo rešeni.

ŽRTVE PO NEURJU V ŠTIRIH DRŽAVAH.

Indianapolis, Ind. — V sredo zvečer je zopet divjalo neurje nad tukajšnje okolice. Tudi iz drugih delov države Indiane poročajo o nevihti. V Indiani je bilo ubitih šest oseb. V Kansasu, Oklahomi, in Missouriju so prišle tri osebe ob življenje in škoda je cenjena več milijonov dolarjev. Kolikor je znano, je skupno število žrtev, ki so bile ubite dvanajst, večje število je pa ranjenih. — V Bransonu, Mo. se je oblak utrgal in Bela reka je prestopila bregove. Več družin je moralo bežati iz hiš, v katere je vdiral voda.

KRIŽEM SVETA.

— London, Anglija. — Višja zbornica na Angleškem podpira gibanje za razoroževanje narodov. Predlaga, da se skliče še pred prihodnjim zborovanjem lige narodov, seja pripravljalne komisije v Ženevi.

— Montreal, Que. — Eden in dvajset uslužbencev Dominion Textile kompanije so prepeljali v bolnišnico, kjer se zdravijo za zastrupljenjem. Takoj ko so začeli jesti juho, kjer so bili na hrani, so čutili bolečine. Ugotovilo se je, da je kuhar pomotoma dal strup namesto soli v jed.

— Chicago, Ill. — Ellis G. Hart, star 68 let, je skočil s tretjega nadstropja svoje hiše na 1106 W. 63. ceste, na tlak in se ubil. Njegova soproga pravi, da je zadnje čase tožil radi slabega zdravja, ni pa mislila, da namerava izvršiti samomor.

— Ottawa, Ont. — Ameriški podjetniki imajo zdaj v Kanadi investirane okrog tri milijone dolarjev.

— Harrisburg, Ill. — Freeman Milo Reed, star 4 leta, sin farmarja, je našel strup za podgane, misleč, da je sladkor. ga je jedel in se zastrupil. Predno je prišla zdravniška pomoč je bil že mrtev.

— Milwaukee, Wis. — 30. junija se bo tukaj vršila poroka matere in hčere. Mrs. Augusta Witte, stara 49 let, vdeva, bo poročila W. Keuhla, njena 23letna hčer Laura, bo vzela J. Doner-ja. Vsi štirje živijo v Milwaukee.

— Varšava, Poljsko. — Kapitana Kubala in Idzikowski, poljska avijatika, ki nameravata poleteti iz Pariza v New York, sta dobila dovoljenje, da lahko imenujeta svoje letalo po poljskem premierju, torej — "Maršal Piłsudski".

SMRTNA KOSA.

Chicago, Ill. — Umrla je naša rojakinja, Mrs. Ana Tomše, rojena Jenškovec, 1414 W. Cullerton St. Bolehala je delj časa za jetiko, katere jo je spravila s tega sveta. Poročena je bila leto dni. Spadala je k dr. Marije Pomagaj št. 78. K. S. K. J. in Slov. Pod. Družbi sv. Mohorja. Zapuščila žaluječega soproga Matt Tomše-ta in malo dete. Pogreb se bo vršil iz cerkve sv. Štefana v soboto 23. junija ob 9. uri dopoldne.

— Preostali im iskreno sožalje, pokojni R. I. P.

SMRT PREDSEDNIKA FRAN. COSKE PAROBRODNE ČRTE

New York, N. Y. — Iz tukajšnjega urada "French Line" kaznanjajo, da so prejeli iz glavnega urada v Parizu žalostno vest, da je preminul predsednik družbe "French Line", John Henri dal Piaz.

Mr. Piaz je obhajal 26. februarja 1928, 63. rojstni dan. Neumorno delovanje tega moštva je privedlo francosko parobrodno črto do stališča, kakršnega zdaj zastopa. Mr. Piaz je prišel k družbi leta 1888, z energijo in marljivostjo se je povzpelo do najvišje stopnje bežati iz hiš, v katere je vdiral voda.

Iz neodrešene domovine.

EDEN NAJBOLJŠIH GORIŠKIH KULTURNIH IN GOSPODARSKIH DELAVCEV JE BIL OD ZLOČINSKE ROKE UMORJEN. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Misterijozna smrt goriškega Slovence.

Gorica, 31. maja. — Bitje enega najplemenitejših slovenskih src na Goriškem je zastavila zločinska roka! Vavla Tušarja, kojega ljubezen do rodne grude je bila neizmerna, ni več med nami. Po dvotedenskem iskanju so ga našli ubitega, besege, oropane in brez dokumentov v pritoku reko Po, v bližini Campagna Ferrarea.

Njegova tragična usoda je ostala dosedaj nepojasnjena. Svoj dom v Cerknem je zapustil v petek, 18. maja, ko je odpotoval v Trst, kjer je imel uradno opravilo radi glavne zaloge tobaka. Ker se do prihodnje srede ni vrnil, so se v slutnji nesreče pričela po njem poizvedovanja, tako od privatne kot oblastne strani. Sled po njem se izgubi že pri Sv. Luciji. V Trstu se ni zgledil v uradu, kamor je bil namenjen — tudi v nobenem prenočišču ni prijavljen. Binkoštni ponedeljek so prejeli svojci brzojavno obvestilo, da je bilo najdeno njegovo truplo v bližini Ferrarea.

Kakšne sile so zanesle Tušarja onkraj morja, kamor sploh ni bil namenjen? Kakšne muke je prenal, preden je bil vržen v reko? In zakaj je bila potrebna ta mučeniška smrt? Možna so vsestranska uganjanja, nehoti pa se vsakemu vrine primerjava z Matteotijevo usodo. Morda se kdaj razmotajo doslej nevidne niti, kojih pričetek je vsekakor iskati v Cerknem.

Pokojnik, v 49. letu starosti, je bil kot trgovec in posestnik ter kot samec gmotno zelo dobro situiran, kot absoluten jurist globoko naobražen. Do skrajnosti flegmatičnega značaja ni bil nikdar agresiven, ne pod Avstrijo in ne pod Italijo. Kot vztrajen delavec na kulturnem in gospodarskem polju pa je vedno stal v prvih vrstah vseh naprednih organizacij, osobito pri Kmetijski posojilnici. Ljudstvo na Cerknjanskem, kjer ni imel nobenega sovražnika, plače za njim.

Slava njegovemu delu in spominu!

Novi balilovski domovi.

Nedavno so se z zelo ljubkimi domačimi zabavami otvorili balilovski domovi — ne mislite morda neke v Kalabriji, temveč — v naši vipavski dolini, v Črnicah, v Vipavi in v Renčah. Poskrbljeno je torej za to, da bo naša slovenska deca v tej "drugorodni" Kalabriji čim prej pristno kalabreška.

Spomenik krnskim junakom.

Krn je kar se tiče italijanskega vojnega junaštva, zelo važna zadeva, za katero so naši ljudje že plačali svoj prispevek z dolgomesečnimi zapori. Ali sedaj se bo rešilo to junaštvo s spomenikom, ki se je slovesno odkril 17. junija. Pri odkritju spomenika je bil prisoten član savojske vladarske hiše.

Rimski učitelji na Primorskem.

Za binkošne praznike je večje število rimskega učiteljstva prispelo v Trst, da si ogleda nove pokrajine. Izletniki so napravili izlet v Postojno in so si ogledali jamo. Sprejeli so jih v Postojni zelo slovesno. Bil je na nogah ves postojnski fašizem, balilovci in male Italijanke ter seveda predstavniki vseh krajevnih oblasti. Sprejem se je vršil na kolodvoru, odkoder so gostje z domačini v izprevidu korakali do jamskega vhoda, kjer so domačini priredili zakusko gostom, le-ti pa izročili postojnskemu podedatu zlato kolajno z rimskim orlom, ki si je, kakor je povdarjal rimski govornik ob tej priliki, "zopet postavil gnezdo na teh svojih planinah, odkoder poleti naproti bodočnosti." Odgovarjal je postojnski podedat, ki je obenem tudi tajnik fašija, in povdarjal važnost obmejnega ozemlja, kjer je poleg obnovitvenega dela tudi treba preoblikovati duše. Učiteljstvo na Primorskem da sijajno razume, koliko in kako mora delovati v teh krajih, in bo znalo spraviti vse nove rodove pod zastavo Italije, branec jo proti vsakomur. Nato je sledilo ogledovanje jame, kjer je fašistična mladina v plesni dvorani pod vodstvom učitelja Vouka zapela nekoliko pesmi in med njimi tudi fašistično himno in je poveljnik milice v Postojni imel kratek nagovor, v katerem je povdarjal nedotakljivost meje. Po obeidu so se rimski učitelji odpeljali v Reko, kjer so bili tudi zelo slovesno sprejeti in so razni govorniki zopet povdarjali važnost obmejnega ozemlja za Italijo in izjavili, da italijanski narod pod liktorskim znakom koraka naproti novi veličini in da si bo priboril zadoščenje za vse bridkosti prošlosti. Zvečer so se rimski učitelji vrnili v Trst, naslednjega jutra pa so si ogledali kraška bojišča, Gorico in urška ladjedelnice ter so se preko Opčin vrnili v Trst.

SIRITE "AMER. SLOVENCA"

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd. Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo večera pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	\$ 9.35
1,000 Din	18.40
2,500 Din	45.75
5,000 Din	91.00
10,000 Din	181.00

100 Lir	\$ 6.00
200 Lir	11.50
500 Lir	27.75
1000 Lir	54.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajna so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO. Pisma in pošiljke naslovite na: ZAKRAJSEK & ČESARK, 455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIŠKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list
v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, po-
nedeljkov in dnevoov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave.
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:
Za celo leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:
Za celo leto \$6.00
Za pol leta 3.00

The First and the Oldest Slove-
nian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday. Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year \$6.00
For half a year 3.00

**POZOR.—Številka poleg vašega naslova na listu znači,
do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker
s tem veliko pomagata listu.**

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na ured-
ništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu
je čas do četrta dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov
uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Nekaj iz sosednje Meksike.

Poglejmo malo na meksikansko gospodarsko polje. Ame-
rikanci so naravnost strokovnjaki, ako gre za hvalisanje kake-
ga podjetja, projekta, in za pridobivanje potrebnega denar-
ja za podjetje. Glavno je seve denar, ki potem nekam zgine,
kakor kafa, prav s podjetjem vred. Znana je zadeva pod
imenom "blue sky type". Obljubuje se zvezde na nebu, am-
pak vse se zblini, kakor megla pred jesenskim solncem. Ni-
hče naj ne poizkusi, če bi pa hotel poskusiti, bo toliko, kakor bi
svoj denar pri oknu izmetal.

Vse kaže, da so se Meksikanci od Amerikancev v tem
smislu nekaj naučili. Besedo ima v Meksiki seve samole vla-
da, in vse kaže, da ta vlada potrebuje nekaj denarja, kakor
jih primanjkuje tudi ruskim mogotcem. V zvezde se kuje ne-
ki vladni projekt, "ki bo Meksiki nudil ekonomsko prednost,
da se bo dežela postavila na lastne noge v meri, da se niti od
novega udeleževanja na polju petrolejske produkcije kaj ta-
kega ne more pričakovati."

Gre namreč za načrt, da se spravi kakih 500.000 akrov
pod sistem namakanja, in za ta načrt hoče predsednik Calles
denar, ker, tako vsaj trdijo on in njegovi pristaši, na ta način
postane Meksika zmožna producirati dosti žita zase in ga celo
še izvažati. Taki krogi v Ameriki, ki Callesa in njegov načrt
podpirajo, saj je "komišen" tudi v Meksiki dobro znan, močno
tudi zatirajo, da bo na ta način Meksika postala zmožna za
vsa odplačevanja zunanjih dolgov in obveznosti.

Ali je res vse tako? Callesovi zagovorniki bodo seve tr-
dili, da je vse gola resnica, saj je tudi Prosveta pisala, da sko-
rdo zasluge v Meksiki raj in se bo vse plačalo. Ti krogi pa,
žal, nimajo dosti pod palcem, ker vse njih premoženje so le
velika usta za vse rdečkarije. Oni krogi pa, ki bi lahko po-
sodili, si bodo pa stvar malo pregledali, preden sežejo v žep.

Izkazi na borzah v Londonu, New Yorku in drugih me-
stih namreč kažejo, da je tam do 300 milijonov meksikanskih
bondov z vladno garancijo, za katere pa že 12 let ni bilo pla-
čanih nobenih obresti. Meksika jih kratkomalo ne plača.

Dalje bodo našli, da nameravajo namakanje 500.000
okrov nikakor ne bo države postavilo na lastne noge glede
kruha, ker primanjkuje hrane, kruha, ne prihaja od tega, da
manjka zemlje, ampak od sistema sedanje vlade. Vlada je
vzela na milijone akrov lastnikom, ki so imeli vso pravico do
zemlje. Zgodilo se je to pogostoma tik pred žetvijo, in žetev
se je kratkomalo pristo razdelila. Zdad po šestih, sedmih le-
tih je cena koruzi, najvažnejšemu žitnemu kruhu, trikrat tako
visoka, in je tako primanjkuje, da je vlada dovolila prosti
uvoz.

Neki meksikanski časopis sam toži, da narod nima dosti
hrane, da "bi zamogel preživiti najslabše hranjeno prebival-
stvo na zemlji." To je v deželi, ki je pretežno poljedelska, in
se je pred nastopom sedanjega režima sama lahko prehranje-
vala. Tedaj ni manjkalo zemlje za obdelavo, niti je ne manj-
ka zdaj. Na milijone akrov se je porazdelilo med peone, zdaj
jih nihče ne obdeluje in grandiozna agrarna reforma, o kateri
se je toliko pisalo in trobilo v svet, je enako grandiozna polo-
mija. Namakanje kakih 500.000 akrov polomijo ne bo poma-
galo na noge.

Se druga važna okolščina je, ki tlači na gospodarstvo in
pridelek. Ostalo je nekaj večjih posestev, ki so v rokah za-
sebnikov, vsa cerkvena so do zadnjega koščka "razdelili". Ti
veleposestniki nimajo popolnoma prostih rok pri obdelavi. Po-
sledica je, da je pridelek minimalen in pomanjkanje krušne

hrane tem bolj občutno.

Meksikanski časnik Excelsior v Mexico City sam piše v
tem oziru dne 18. maja 1928:

"Pripoznati moramo še drug zadržek, ki vpliva usodepol-
no na pridelek. To je pomanjkanje zaupanja onih, ki ne ob-
delujejo, kajti bojijo se, da se jim bo zemlja kratkomalo od-
vzela, ko so potrosili velike vsote za orodje in delo. Enako od
strani tistih, ki so leta že čakali na besedo in še čakajo, da
se jim končoveljavno izmerijo njih posestniške pravice, ko se
bo pravemu obdelovalcu zagotovilo in zajamčilo, češ, idi na
delo in obdeluj, ni nobene nevarnosti, da izgubiš sad svojega
dela in napora."

Zanimivo je, da se pojavlja ista prikazen, kakor tudi v
Rusiji. Profesor Miljukin je nedavno od tega predaval v Chi-
cagu o sedanjih ruskih razmerah in trdil, da bo treba misliti v
Rusiji na — uvoz žita, v Rusiji, ki je bila nekdanj krušnica vsi
Evropi. To je posledica novih razmer, o kakršnih se je prič-
kovalo, da bodo gospodarstvo dvignile na neznano višino, pa
so pahnile na najnižjo stopnjo.

Teoretično je lahko razmotrivati in slikati raj na steno,
realne zahteve so drugačne in se ne dajo kratkomalo s kako
diktaturo prelomiti. To se je pokazalo v Rusiji in se kaže tudi
v Meksiki.

Amerikanci so pri mošnji zelo občutljivi in — previdni,
in težko, da bi Calles dobil dosti denarja na velikanski (?)
projekt — namakanja. Bo preveč — vode poleg.

NEKOLIKO ODGOVORA IN
POJASNILA.

Forest City, Pa.

Kar se tiče dopisa z dne 8.
junija v listu Prosveta, podpi-
san "Zasledovalec resnice",
moramo prvič konstatirati, da
je omenjeni dopisnik umazan
lažnik. Razmere v Forest City
so povsem drugačne kakor so
opisane v omenjenem dopisu.

Prvič g. župnik služijo veči-
ni faranov v popolno zadovolj-
stvo, in ako gotova peščica za-
hrbitnih hujšakačev ne more
najti miru, ni krivda g. župni-
ka, ampak njih samih. Že v
dopisu je dosti odgovora in
vsak, kateri hoče kaj misliti,
lahko vidi odkod izhaja in za-
kaj, le malo potrpljenja in do-
bre volje; Rima niso v enem
dnevu sezidali; gotovo kar do-
br ljudje sezidajo v enem me-
secu, vi zahrbitniki hočete čez
noč podreti, in ker ne morete,
se jezite. Pa bo že boljše, le
potrpite.

Splošno mnenje v naši žup-
niji je, da še ni bilo miru, ka-
kor je sedaj, in ako hočete res
pomagati dobri stvari in mir
delati, držite vaše roke proč in
vse bo dobro. Zdi se mi, da do-
pisnik itak nič ne prispeva k
župniji. Kaj te potem briga in
peče?

Nekaj omenjate o razdoru
pevskega društva. Nam je po-
vsem eno, kaj je vaše stanje,
toda ako vas kake "kuharce"
komandirajo, obžalujemo. Bo-
dite možne in delajte možno v
korist vašega lepega društva in
pustite druge pri miru.

Za enkrat naj zadostuje, to-
liko svetujemo, ako imate ka-
ke nesporazume med sabo, po-
ravajte jih, ali našega župni-
ka pustite pri miru, ako ne, se
zna kaj prigoditi, potem sami
sebi pripišite. Dalje dopisnik
resnice naj bo saj toliko mož,
da ga ne bo sram svojega dopi-
sa podpisati, da bo svet znal,
kdo je. Ljudstvo danes malo

da na vaše blamaže brez po-
dписа in poštenemu človeku se
gnusi zahrbitno blatenje.

Odbor cerkve sv. Jožefa:
Frank Pančar, Anton Markel,
William Konchar, Chas. Žigon,
Anton Sever, J. A. Dečman,

ZAHVALA.

West Allis, Wis.

V prijetno dolžnost si šte-
jem, da se na tem mestu prav
iskreno zahvalim vsem soses-
tram društva Marija Pomoč
Kristjanov št. 165 KSKJ. za
tako nepričakovano "Surprise
party", ki so mi ga priredile
pretekli ponedeljek, 18. junija.
Veseli je bilo tem večje, ker
nisem bila prav nič pripravlje-
na na to. Lahko si predstavljate
moje iznenadenje. Miza pol-
no obložena z raznovrstnimi
jedili in polna hiša prijateljev
iz vsakovrstnih danih. Prav
posebno se zahvalim sosestram
Mrs. Schlossar, Mrs. Žagar,
Mrs. Kovacich, Mrs. Windish-
man, Mrs. Imperl, Mrs. Pan-
cek, Mrs. Pugal, Mrs. Sorčec,
Mrs. Kralj, Mrs. Kegel, Mrs.
Kresse, Mrs. Petrich, Mrs. Fe-
dran, Mrs. Gruden, Mrs. Kaste-
lie, Mrs. Greel, Mrs. Kerhin,
Mrs. Marolt, Mrs. Može in Mrs.
Reily. Misses: J. Windishman,
U. Lemoshek, M. Komar in J.
Imperl. Vsem prav lepa hvala!

Rose Bizjak.

"DOGARJI" ŠE NISO OBU-
PALI.

Irwinton, Ga.

Centjeni: — Tudi jaz se en-
krat oglašim s par vrsticami v
našem priljubljenem listu, da
ne bodo rojaki mislili, da smo
"dogarji" že obupali sami nad
seboj. O, še dolgo ne! Je res,
da nas zdaj muči silna vročina,
tako da nam večjih primanj-
kuje sape, drugače pa je vse
all right. Posebno ponosni smo,
kadar nas mrzlca, kateri pra-
vimo mačeha, ne nadleguje. —
Vsaki čas pričakujemo njene-

ga obiska. Smo pa tudi dobro
oboroženi proti njej, imamo
"kelemen" in "quinine".

Z delom smo še precej za-
dovoljni. Naš delodajalec je
mož poštenjak, mi pa tudi po-
šteno delamo in tako smo drug
z drugim zadovoljni. Zato jim
želimo še znanprej obilo sreče
in dober napredek v trgovini.
Večkrat nas pridejo na kempo
obiskati. Tudi 17. junija so bili
tukaj in seboj so pripeljali na-
še tri sorodnike. Tako smo se
zopet po dolgem času enkrat
videli. Dobro smo se zabavali;
postregli smo jim, kar smo naj-
bolj mogli. Ker delamo v goz-
du, imamo tudi vedno kaj vro-
če kapljice, s katero smo gos-
tom postregli. Kapljica je pa
vsem jezike razvozljala in
prav glasno smo se razgovarja-
li o tem in onem. Naš "board-
ing boss" in žena Mrs. Troha
sta napravila precej obilo in
dobrih jedil, da smo se prav
dobro pogostili. Ko pa so naši
gostje odhajali iz gozda proti
domu, pa spaka ne vem kaj je
bilo, da so se nam klobuki zme-
šali. Tako je prišlo, da oni, ki
je prej imel starega, je prišel
zjad do novega in obratno.

Sorodnikom v Abeville, Ga.,
želimo obilo sreče, da bi se jim
dobro hrosti cepili. Pozdrav-
ljamo družino Mr. A. Knause,
Shreveport, La., in družino Mr.
L. Knause v Magnolia, Ark., pa
tudi vse rojake v Manchester
depot pri Schwasnik Co.

Pozdravljamo vse rojake ši-
rom Amerike, listu Amer. Slo-
venec pa želimo obilo naročni-
kov.

Fabijan Chop, J. Janesh in o-
stali "kotarji": Joe Intihar, F.
Troha, Joe Volf, F. Mikolič in
bratje Miklič.

SLAVNOST ŠOLARJEV SV.
ŠTEFANA V CHICAGO.

Chicago, Ill.

Naše farne šole imajo nava-
do, da priredijo ob koncu šol-
skega leta slavnostno priredi-
tev z večjim ali manjšim pro-
gramom. Tako prireditve so
napravili v nedeljo, dne 17. ju-
nija, tudi pri sv. Štefanu. Na
programu so bile dve igri, en
šaljiv prizor in par pesmi. Vse
je izredno dobro izpadlo. Ču-
dili smo se, da so se naši slov-
otroci, ki sicer med sabo vedno
govorijo le angleški, mogli
kaj takega naučiti. Tako dobro
so obvladali slovensčino, da bi
človek komaj mislil, da poslu-
ša našo ameriško mladino. Vi-
di se, kaj vse se da tudi s to-
našo ameriško mladino doseči,
če se kdo potruži z njo. Na
koncu prireditve je prečastiti
gospod župnik v jednatih be-
sedah povdal pomen naših
farnih šol, naglasil prav po-
sebno, da so v tem letu dobili
kredit od zdravne oblasti, nato
pa je čestital graduantom in
graduantijskim k uspehu. Vseh
graduantom je bilo 24.

V sredo, dne 20. junija, sta
se poročila v naši cerkvi Mr.
Al. Regewski, Poljak, in Miss
Walker, Slovenka. Poročil ju
je ob 10. uri preč. g. župnik,
nato pa je bila slovesna sv. ma-
ša z asistenco. Mlademu paru
želimo mnogo sreče polnih let!
V našem uredništvu se je te

dni oglašil Rev. L. Gladek, ki
se nahaja na počitnicah v Wis-
consinu. Povedal nam je, da je
zapustil za vedno slovensko
župnijo sv. Petra v Steeltonu,
Pa. Njegovo mesto je zdaj pre-
vzel domači rojak Rev. Anton
Bratina.

ŠIROM JUGOSLAVIJE.

Umrli so v Ljubljani

v času od 19. do 26. m. m.: A-
na Ukovič, žena bivšega inka-
santa, 68 let, Gosposka ulica
4; Marija Karž, zasebnica, 79
let, Celovška c. 96; Iv. Štrum-
belj, sin sluga, 6 mes., Wolf-
va ul. 8; Matija Urbanek, za-
sebnik, 82 let, Kersnikova 3;
Ana Zaviršek, zasebnica, 79
let, Zalokarjeva 14; Marija
Zabavnik, 78 let, Japljeva 2;
Anton Šmuel, žel. nadrev. Tr-
dinova 8. — V bolnišnici so v
istem času umrli: Josip Matev-
žič, sin sprevodnika, 6 mes.,
Vodovodna cesta; Dušan Broz,
sin zasebnega uradnika, en
mesec, Kodljevo 258; Franc
Čadež, prosjak, 62 let; Alojzij
Škrbine, posestnik, 53 let, Vod-
mat 102; Peter Plavec, sobni
slikar, 53 let, Rožna dolina
XV., 20; Elizabeta Pisavec,
hišnica, 58 let, Strelška ulica
2; Jurij Matkovič, delavec, 20
let, Zgornja Šiška 8; Viktor
Kolišek, natak, 31 let, Fuži-
ni; Miroslav Končar, sin žel.,
skladiščnika, 8 mesecev, Rož-
na dolina IV., j; Martin Kav-
čič, bivši rudar, 46 l. j; Žiri 32;
Josip Cerar, šofer, 18 let, Za-
gorje 10; Matilka Mikuž, že-
na strojnika, 23 let, Vič 114;
Franc Justin, hlapec, 27 let,
Škofja Loka 41; Marija Sla-
par, žena drvarja, 35 let, Je-
zersko 28.

Smrtna kosa.

V Besnici pri Kranju je 27.
m. m. umrl 75letni Jakob To-
maževič. Bil je dolgo vrsto let
cerkovnik pri župni cerkvi v
Zg. Besnici in 40 let občinski
tajnik. — V Sp. Ločnici pri
Slov. Bistrici je umrl 27letni o-
rožnik Jožef Šega. Bil je po-
šten, vesten in zelo priljubljen
mladenič. — V St. Petru v Sa-
vinjski dolini je nenadoma u-
mrl Josip Bizjak, star šele 31
let.

Čuden novorojenček.

V mostarski bolnici je te dni
porodila neka muslimanka
čudnega otroka. Otrok je po-
doben napol žabi in napol o-
pici. Roke in noge ima skri-
ljene kot žaba. Vratu sploh ni-
ma, temveč je glava trupu
tesno prirastena. Na glavi ima
črno bulo, v kateri so možgani.
Spaček ni ostal pri življenju.

ZVEDELA BI RADA

naslov od bratov Georgea in
Johna Malevič, rojena v Vido-
sih pri Metliki. Kdor ve za njih-
ov naslov, prosim, da bi ga
poslal na spodaj podpisano. —
Rada bi jima izročila pismo,
katero sem dobila od njihove
sestre iz starega kraja, Marije
Gusič, Stojavnece, rojena v Vi-
došičih.

Anna Susman,

845 S. 5th St., Canon City, Colo.

Všipnil ga je.

Mirkovič: "Gospod kolega,
v tej seji se nisem videl, da bi
bili usta odprli."

Živkovič: "Motite se, kol-
ga, med vašim govorom se mi
je večkrat zdehalo."

Mestni otroci.

Mala Ivica je šla s svojo no-
vo vzgojiteljico na izprehod.
Na nekem dvorišču je opazila
cel trop mladih prešičkov. "Oh,
gospodična, pogledjte, kako le-
pi jagenjčki!" — "Jagenjčki,"
se je začudila vzgojiteljica;
"to so vendar prešički!"
"Oh ne, niso prešički," je o-
gorčeno ugovarjala Ivica, "saj
vendar niso nič naredili!"

V nesporazumenju.

Italijan je prišel na deželi v
neko trgovino, kjer je v svoji
blaženi materinščini zahteval
nekaj, česar trgovka ni umela.
Videč, da se obira, ji je nestrp-
no zaklical:
"Presto, signora, presto!"
(Hitro, gospa, hitro!)
"Preste pa najdamo," mu je
odgovorila trgovka.

Odsotnost.

"Tintintin, tintintin," je br-
nel zvonec v stanovanju boga-
tega hišnega posestnika, ki se
je nedavno poročil.

"Ze pol ure zvonim, pa ni
odgovora!" se je jezil pismo-
boša pred vrati.

"Ako že toliko časa zvoniš,
pa se ti nihče ne oglasi, tedaj
bi lahko vedel, da ni nikogar
doma ter bi moral oditi," je
zarentačil gospodar nad motil-
cem zakonskega mira v mede-
nem tednu.

Mlada mamica.

Petletna Stančica se je igra-
la s punčkama, ki ju je dobila
za Miklavžev darilo. Ves dan
ju je učkala, oblačila in vozi-
la na vozičku. Proti večeru,
ko ju je odpravila v posteljo,
pa se je ponosno pohvalila:
"Tako sem majhna, pa imam
že dva otroka!"

TRINERJEVO
GRENKO VINO

nima primere. "Muskegon, Mich., 4
mista. Poskusil sem vsa zelodna
zdravila, da bi se rešil izgube spanja
in nevroznosti. Ampak edino Tri-
nerjevo grenko vino mi je pomagalo.
Sedaj spim dobro in nevroznost mi
je pustila. John Bordzcek." Posku-
site to čudovito toniko.

V SPOMIN

polletnice smrti nepozabne se-
stre **FRANČISKE ŠKRABA**, ki
nas je zapustila in zdaj sladko
spava v tuji hladni zemlji. Od-
šla si od nas sestra draga in
mati peterih otrok. Tvojo go-
nilo kropimo s solzami, a ti ne
slišiš našega joka. Tvoj duh
naj plava nad otroci in nad
nam vsem. Prosi za nas Boga,
da vidimo se nad zvezdami.
Zalujote sestre: **Alojzija** in
Marija, ter otroci: **Jože**, **An-
ton**, **Frank**, **Angela** in **Amalija**
Škraba.
Barberton, O., 15. jun. 1928.

* PODLISTEK *

Stefan Lazar:

TITANA.

Roman.

Iz madžarsčine prevedel **F. Kolenc**.
— Japonska stremlja za svetovnim go-
spodarstvom ...
— Lahko pride karkoli! Zvezdnata za-
stava Zedinjenih držav zmagoslavno pla-
pola nad vsemi viharji ...
— Japonska nas že dolgo opazuje. —
Bitka je neizogibna.
— Vem.
— In se ne bojite tega?
— Čutim premoč belokožca ...
— Jaz ne čutim te premoči, odkar po-
znam Mutsuhito Dsainovo bistroumno-
st. Mogoče je, da še imajo mnogo takih Mu-

tsuhito Dsainov!

— Strahopetna zalega, brez pravosti
in duše. Telesno-duševno degenerirane
svinje. Zaničujem jih ...

Brinkley je stresal glavo.

— Jaz jih visoko cenim. Verujte mi, da
bo sledilo angleškemu svetovnemu gospod-
stvu japonsko ...

— Kaj pa slovanstvo? Kaj pa german-
stvo?

— Anglija jih preživi. Anglijo zruši Ja-
panska! ... Takrat bo Anglija že kolonija
Japonske!

— Nikdar! — se je razvnel Overton.

— Bog daj, — je vzdihnil Brinkley. —

No, kako smo z zaroko?

— Prihodnjo nedeljo ...

Brinkley se je zamislil.

— Ne morem je ujeti, skriva se pred
menoj v neki neznani formuli — je sklonil
Overton glavo. — Ne vem ...

— Srečen bi bil, ako bi prej končali z
delom ...

— Jaz vem, — se je smejal Brinkley. —

Overton, ali naj podam misel?

Overton se je začudil.

— Nemogoče! Tudi sam uvidim, da je
nemogoče ... Kako bi mogel vladati pi-
ne? S čim? A s čim?

Brinkley je obrisal očala.

— Z magnetičnim valom, — je odgovoril
mirno.

Overton je skoraj okamenel.

IX.

— Ajaku! — je klicala Breskev. — Hi-
tro! Gospodu je slabo ...

Zvonček je izpustila kitaro in preplaše-
na gledala mater. Breskev je izven sebe
stopicala.

— Nesem mu pošto, pospravljam sobo,
gospod čita veliki časopis, ki prihaja iz
Amerike, in naenkrat vzklikne: Joj —
zgrabi se za srce in se zgrudi na preprogo.
Hiti!

Dekle je skočilo kvišku in je hitro str-
galo na stran papirnate stene. Pri vratih
laboratorija je obstala in prisluškovala.

Vse tiho. ...

Bombažasto zaveso je potegnila na
stran in je pogledala noter. Mutsuhito
Dsain je bil sključen na beli preprogi, obe
dani je pritiskal na obraz in je bolešno
ječal.

Dekle je vstopilo.

— Gospod, — mu je pokleknila k no-
gam — kaj ti je?

— Idi ven! — je kazal na vhod. — Idi
ven. ...

Dekletce pa je ostalo.

— Ne tiraj me — je šepetala. — Poniž-
na služabnica tvoja sem ... Usmili se me!
Mutsuhito Dsain je zaškrilpal z zobmi.

— Usmili se me. ... In kdo se mene usmi-
li? Kateri bog se me us

ŽENSKI SVET

Urejuje Mrs. Fannie Jasbec.

GLAS SLOVENSKE ŽENE IZ ZAPADA.

West Linn, Ore.

Pazno prebiram naše Glasilo in moram reči, da me prav srčno veseli, ker tako lepo napredujemo. Najbolj sem vesela, kadar čitam, da se je ustanovila kakšna nova podružnica ali pa, da kje pridobijo večje število novih članic. Torej zdaj se že suče število podružnic okrog dvajset, kar je veliko število za tako kratek čas.

Zalostna pa sem, ko ne najdem med imeni podružnic par slovenskih naselbin, za katere vem, da tam prebivajo zavedne Slovenke. Kaj je temu vzrok? Saj vendar ni nobene- ga vzroka, da bi se zavedne Slovenke ne oklepale z vso vmo ženske organizacije, za katere se je ustanovila? Ne bom nastevala imen naselbin, katere imam v mislih, saj jih vsak sam ve.

Torej, kjer še ni podružnice, dajte jo ustanoviti in zbirajte pod zastavo SZZ. vse zavedne ameriške Slovenke. Vsa čast pa Jolietu, ki se je toliko časa držal proč od nas, zdaj pa je vendarle uvidel, da je prijetno na naši strani. Vsa čast ženam in dekletam, ki so ustanovile v slovenskem Rimu novo podružnico. Dal Bog, da bi še druge naselbine posnemale jolietsko.

Pozdrav vsem zavednim slovenskim ženam in dekletam po širni Ameriki!

Marija Plantan, gl. odb. SZZ.

PODRUŽNICA ŠT. 2 S.Z.Z. Chicago, Ill.

Vse članice naše podružnice se uljudno opozarjajo na redno mesečno sejo, ki bo v četrtek, 28. junija 1928 ob pol 8. uri zvečer v cerkveni dvorani. Na to naj pridejo gotovo tiste članice, ki še niso popisale pole za sprejem. Pričakujemo pa tudi vse članice Mladinskega oddelka.

Sesterski pozdrav,

Odbor.

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 4 S.Z.Z. Oregon City, Ore.

Tem potom se uljudno naznanja članicam podružnice št. 4, da se bo vršila naša prihodnja seja v nedeljo, 1. julija, na katero ste vabljeni vse članice, da se iste gotovo udeležite. Na seji se bodo pregledale naše knjige.

Prosimo tudi sestre, da bi se potrudile in malo poagitrirale za nove članice. Vsaka naj pripelje na prihodnjo sejo eno novo, boste videli, kakšno bo potem veselje.

Srčni pozdrav vsem članicam S.Z.Z.!

Odbor.

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 11 S.Z.Z. Eveleth, Minn.

Tem potom se uradno naznanja, da smo sklenile, da bomo imele sejo vsak prvi tork v mesecu ob pol osmih zvečer. Mislimo, da bo tako bolje in se bo vsaka članica lahko seje udeležila. Potrudite se, da boste pripeljale kaj novih članic v podružnico, da nas bo več.

Vsaka ima kakšno svojo prijateljico, naj jo nagovori in pripelje na sejo. Naše članice so vse zadovoljne s podružnico in vesele, da spadajo k SZZ. Kako lepo je bilo, ko je obhajala Mrs. Peshel srebrno poroko. Ona je naša članica in sestre so ji častitale in ji poklonile prav lep dar. Marsikatero oko je bilo solzno, tako ganljivo je to bilo.

Žene in dekleta, ne glejte le od strani, pridite bližje in pri-

družite se nam. Nobeni ne bo žal, ki pristopi k Zvezi.

Pozdravljam žene in dekleta širom Amerike in zlasti pa članice SZZ.!

Frances Zakrajsek, tajnica.

O RAZSTAVI PODRUŽNICE ŠT. 5 S.Z.Z. Indianapolis, Ind.

Dasiravno je bilo že enkrat poročano o razstavi, katero smo imele članice podružnice št. 5 SZZ., vendar bi tudi jaz rada nekaj pripomnila. V zadnji številki Glasila je naša tajnica, Mrs. Mary Dugar, prav lepo in natančno opisala razstavo. Vršila se je 9. junija, razstavljen smole imele ročna dela in pokazale smo tudi našo slovensko kuhinjsko umetnost.

Uspeh razstave je bil povojen tudi v finančnem oziru, kajti čistega dobička smo napravile \$45.00. Mora se pa pomisliti, da se s tako prireditvijo stroški, a vendar je vredno, da se žrtvuje kaj, da se pokazuje pred tujerodci, da smo tudi mi nekaj. To smo dosegle z našo razstavo in zdaj nas tujerodci v našem mestu vse bolj poznajo, kakor so nas poprej. To bi morali storiti tudi drugod.

V prvi vrsti gre zaslug za uspeh našim vrlim kuharicam, ki so toliko dobrega napakle, nakuhale in navrle, da je bilo veselje videti. Vse je bilo tako okusno, da so se mnogim sline cedile in je bilo kmalu vse razprodano. Naše ženske so to napravile vse brezplačno, zato jim gre še posebna hvala. Imena teh so že bila v zadnji številki priobčena, ne bom jih še enkrat imenovala, le nekaj moram popraviti, oziroma dodati.

V zadnjem poročilu je Mrs. Dugar hvalila vse navprek, tiste, ki so delale in tiste, ki so kaj darovale. Pri vsem tem je pa na sebe pozabila, zato pa si štejem v dolžnost, da to popravim. Čast komur čast! Mrs. Dugar se je veliko trudila, hodile sve skupno po hišah in nabirale ročna dela za razstavo. Napravila je tudi brezplačno črešnjavo potico in pomagala servirati na razstavi. Istotako so pomagale tudi tam Mrs. Mary Hribnik, Mrs. Jennie Gerbeck, Mrs. Anna Kovač, Mrs. Terezija Lazar, Mrs. Frank Turk in Mrs. Stefanija Nagel. Torej hvala vsem, ki so pomagale in darovale za našo razstavo. Zelo sem bila vesela, kajti v katero hišo smo prišle, povsod so naju sprejeli prav prijazno. Ženske so nam bile naklonjene in posodile so nam najfinejša ročna dela. Kamor pa niso mogle iti, so pa ženske bile tako dobre, da so poslane na dom.

Razstavljenih smo imele toliko finih ročnih del, da smo bile v resnici ponosne na razstavo.

Prav lepa hvala tudi tistim, ki so obiskali razstavo, hvala vsem za naklonjenost in za vse. Zdj pa se zopet pripravljamo na nekaj drugega. Gotovo boste rekli, te ženske so pa prav res sitne in nadležne, po-

vsod se vtikajo. Prosim vas, da z nami potrpite. Potem pa bomo zopet nekaj časa mirovali. Saj veste, česar se ženska loti, to tudi hoče izpeljati, pa če se pol sveta podere. Take smo me, zato pa smo članice podružnice SZZ., na katero smo ponosne. V nedeljo, 24. junija, bomo imele namreč piknik. To se reče, zabavo na prostem, katero priredi podružnica SZZ. št. 5 na Kessler Boulevardu. Prav uljudno vabimo na to prireditvijo vse Slovence in Slovenke, kakor tudi vse druge Jugoslovane. Pridite na naš prvi piknik, o priliki vam povrnemo.

Avtomobili, s katerimi se bomo vozili na piknik, bodo čakali pri novi soli na vogalu Holmes in St. Clair. Tam se dobimo in odrinemo na zabavo. Če bi pa le vremenski mož za ta dan napovedal dež, bomo pa šli v šolsko dvorano in se tam zabavali. Tako da bo lušno če bo dež in bo lušno če bo lepo vreme. Če ne tu pa tam.

Sosesterski pozdrav vsem čitateljcem A. S. Anna Koren, preds.

KUHINJA.

Rabarbara kot špinača. Obtrgaj rabarbaro, kadar ima že močno razvite liste, operi liste in kuhaj v slanem kropu kakor četrte ure. Nato ocedi, polij z mrzlo vodo, iztisni vodo in pasiraj skozi sito — prav tako kakor delaš pri navadnih špinatih. V kozico dani eno žlico masla, na vročo maslo žlico moke in praži, da moka porumeni. Nato dodaj en strok drobno zrezanega česna in čisto malo čebule ter še malo popraži, na kar deni v kozico pasirano rabarbaro, dobro premešaj in zalij z vodo. Pusti potem kake pol ure kuhati, vendar moraš večkrat premešati, da se ne prismoči. Nato dodaj 2-3 žlice smetane ali pa nekoliko mleka in za nožovo končnico popra.

Pusti še pet minut prekuhati, pa je gotovo. — Ta špinača je zelo zdrava za ljudi, ki so slabega želodca, in pa za majhne otroke. Otroci jo tudi rajši jedo kakor navadno špinačo, ker ima rabarbaro prijetnejši okus. Najbolje napraviti to špinačo kot prikuho h govejemu mesu.

Rabarbara kot kompot. Lestnata stebelca rabarbare (listi imalo zelo debela stebela) olup, zreži na kosčke, jih prevri v vrelem kropu ter takoj stresi na sito, da se ocedijo. Medtem pa deni v kozico na pol funta stebelce, 2 unci sladkorja, pol kvorta vode, kosček cimeto-ve skorje in limonine lupine. Ko je že par minut vrelo, odstrani cimet in limono ter deni noter pripravljena stebelca. Ko zavro, jih pusti vreti deset minut, nato pa poberi stebelca v skledo, sok pa še malo pokuhaj. Potem pa ga zlij na stebelca ter daj to jed toplo ali mrzlo na mizo.

Mezga (marmelada) iz rabarbare. Stebla rabarbare zreži na dober palec dolge kosčke, jih prevrij v kropu tri do pet minut, nato ocedi in pasiraj skozi sito. Na pol funta pasirane rabarbare vzemi 3 unce sladkorja in kuhaj skoz celo

Uro, da se popolnoma zgosti. Hladno deni v steklenico in zalij s pergamentnim papirjem. Če posoda ni polna, lahko drugič dopolniš, kadar zopet kuhaš rabarbaro. — Ta mezga je zelo zdrava za otroke in blazi tudi kašelj.

MODA IN JETIKA.

Zdravniki v Ameriki in Evropi so začeli resno opozarjati na predrago ceno, ki jo plačuje ženstvo sedanji modi. Ne le, da se mnogo žensk zaradi nezadostne obleke prehladi in boleha ter mrje na raznih ženskih boleznih, marveč se strašno širi med mladimi dekleti tudi jetika. Da bi bile vitke, se postijo in postijo; telo pri tem oslabi in jetika je kmalu tu. Tedaj hujšanje vse hitreje napreduje in nespametna dekleta se vesele: "Zopet za funt lažja!" Sedaj preneha tudi vsaka želja po jedi, kar je zlasti uradnicam in nastavljenkam všeč, saj si morejo za ta pristradan denar privoščiti nove svilene nogavice in tenke čevlje. Čutijo se sicer utrujene in slabotne, a kaj zato — "linija" je tem lepša in nogavice brezhibne. Potem pa le pride čas, ko je slabost prevelika in treba k zdravniku. Tedaj je pa navadno že prepozno. Na vsak način pa mora potem taka "nespametna devica" ieta in leta prebiti po sanatorij ali bolnišnicah in z največjim trdom pridobivati nazaj drobtinico za drobtinico tako lahkomiselno zapravljenih telesnih moči. V tem pa mine mladost, mine čas, ko bi se mogel človek res veseliti življenja. Popolno zdravje in moč se pa sploh nikdar več ne vrne.

ZA ŽENE IN DEKLETA.

Pranje finih čipk. Kadar peremo prav fine čipke in hočemo, da postanejo nekoliko trde, primesajmo milnici nekoliko sladkorja, pa bo uspeh do- sežen.

Svila. Da obdrži svila pri pranju prvotno barvo, kani v vodo par kapljic limonovega soka. Bela svila ne porumeni pri pranju, ako pridenemo vodi nekoliko belega kisa.

Glavobol. Prav hud glavobol se dostikrat odpravi, ako si čelo izmijemo z zelo vročo vodo.

Čevlji. Ako se novi čevlji nikakor nočejo svetiti, oribajmo

jih s prerezano limono. Pustimo, da se posuše, nato pa čistimo navadnim potom.

Beljak se bo mnogo hitreje dal raztopiti, ako mu pridenemo noževo žlico soli.

Maslo. Ako je surovo maslo trdo, preden ga hočeš rabiti, postavi skledo na lonec kropa. To je mnogo boljši način omehčanja, kot pa postavljati pred ogenj.

Kava. Kadar je kava neposredno pred zavrtjem, prideni par zrn soli, na kar bo imela kava mnogo boljši okus.

Madeže iz usnja odpravimo, ako namažemo dotično mesto z vazelinom.

PRAKTIČNI NASVETI.

Nož, s katerim si rezala čebulo, ima neprijeten duh. Odpraviš ga, če umiješ nož v mrzli vodi. Ako ga umiješ v topli vodi, bo nož le še močnejše dišal po čebuli.

Če se mazilo za čevlje posuši, mu prilij par kapljic terpen- tina. To ga zopet zmehča, tako da je zopet popolnoma uporaben.

— Montreal, Que. — James McKenzie, star 27 let, ameriški državljan, ki je bil ob- streljen v tukajšnjem mestu, ko je napadel managerja nekega gledališča in nameraval s plenom pobegniti, je ranam pod- legel.

— Los Angeles, Cal. — Trije Japonci, obdolženi proti- vladnih aktivnosti, so bili v tu- kajšnjem mestu aretirani. Pri njih so našli karte, iz katerih je razvidno, da so člani komu- nistične internacionale.

ŠEST DNI PREKO OCEANA

najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

ILE DE FRANCE 29. junija; 20. julija.

FRANCE 6. julija; 3. avg.

PARIS 15. julija; 10. avg. (o polnoči)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi moder- nimi udobnostmi. — Pijača in slava francoska kuhinja. Izredno nizke cene. — Vprašajte katerega- koli pooblaščenega agenta ali

French Line
213 N. Michigan Ave.
CHICAGO, ILL.

RAZPRODAJA KNJIG po znižani ceni.

Skupina de-
tih knjig za \$2.00

- 1.) ZABAVNIK. Zbirka dražabnih iger, "trikov" in "črnih umetnosti", s katerimi se lahko ure in ure zabava celo družbo. Cena.....65c
- 2.) NA NEGOTOVIH POTIH. Mična in zanimiva povest iz ameriškega življenja. Cena.....30c
- 3.) SADIJE V GOSPODINJSTVU. Pouk in navodi- la gospodinjam, kako se da navadno sadje, su- rovo ali kuhano, pripraviti v okusna jedila. — Cena.....75c
- 4.) Za krščanski socializem. Edino socializem bo rešil človeško družbo propada. A ne svobodo- miselni socializem, ampak socializem na kr- ščanski podlagi. Ta knjiga vam nudi jasen po- gled v njega bistvo. Cena.....50c
- 5.) PET KNJIG GORIŠKE MOHORJEVE DRU- BE ZA L. 1928. Izmed teh ste dve povestni knji- gi dve poučni in en koledar. Cena.....\$1.10

SKUPAJ.....\$3.30

Ako naročite skupaj vseh navedenih devet knjig naravnost iz naše knjigarne in pošljete denar na- prej, jih dobite za znižano ceno

\$2.00

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Naročite knjige iz seznama Naših knjig.

I. POVESTI IN ROMANI.

Agitator. Roman. Janko Kerstnik	80
Barvaste čepinje. Zbirka več kratkih povesti	35
Bele noči.—Mali junak. Romana. Dostojevski	50
Beli rojaki. Zbirka povesti. Eng. ruskih poltan, v dveh delih. Vsak del po	50
Colomba. Povest po znanem franc. pisatelju Prosper Me- Gangle	65
Carski sel. Jules Verne. Povest z rimee	65
Četrtek. Napeta povest iz london- skega življenja	75
Črna smrt. Fr. Ks. Meško. Pre- tresljiva povest	75
Čujte nas. R. Vrabl. Kratke, zelo podučne zgodbe	25
Detela, zbrani spisi. 1. zv. Hudi časi, zgod. povest. Blage duše, veseloigra	70
Detela, Takšni so. Zgodovinska povest.—Begunka. Drama v treh dejanjih	40
Duh v Kenterville. Angl. prav- ljica	35
Duščica. Roman. Prvi del.	75
Dve sliki. Fr. Ks. Meško. Dve povesti s podeželskega življenja	50
Fabijola, ali cerkev v katakombah. Povest iz rimskih časov.	45
Furij. Burna novela iz mladeniče- vega življenja	75
Glad. Knut Hamsun. Roman.	125
Gladiatorji. Zgod. roman iz 1. 70 po Krist. 2 zvezka skupaj	150
Golobovi. Novela s podeželskega življenja	125
Gospodarica sveta. Avanturisti- čen roman	60
Gozdarjev sin. F. S. Finžgar. Po- vest slov. mladeniča	30
Homerova Ilijada. Fr. Omerza.	45
Starogrška pravljica	75
Igralec. F. M. Dostojevski. Ro- man iz spominov mladeniča.	75
Ivan Cankar, Zbrani spisi. 2. zv.	250
Izdajavec. F. V. Slemenik. Zgo- dovinska povest iz turških časov	45
Iz modernega sveta. F. S. Finž- gar. Napet roman iz delav. živ- ljenja	150
Kratke povesti	1.00
Izlet g. Broučka v XV. stoletje. Svatopluk Čeh	50
Iz življenja za življenje. Kratke, poučne povesti	20
Jagode. J. Stritar. Knjiga za od- rastlo mladino	50
Jaromil. Češka narodna pravljica	30
Jernač Zmagovaj. H. Sienkie- wicz. Poljska povest. Med pla- zovi. Povest tirolskega gorske- ga župnika	35
Juan Miseric. P. L. Celoma. Spag- ska povest	50
Junakinja iz Štajra. Povest iz bo- ja med katol. in prot. vero.	150
Jutranja zvezda. H. Rider Hag- gard. Roman	1.00
Jurčičevi zbrani spisi. Vsak zve- zek po	1.00
1. zvezek: Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Je- senska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva pri- jatelja.	
2. zvezek: Jurij Kobila. — Ti- hotapec. — Urban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojinje. — Golida.	
3. zvezek: Deseti brat. — Nemški valpet.	
4. zvezek: Cvrt in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata.	
5. zvezek: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dve- ma stoloma.	
6. zvezek: Doktor Zober. — Tugomer.	
7. zvezek: I epa Vida. — Li- pe. — Pipa tobaka. — Moč in pravica. — V Vojni krajini. — Pravda med bratoma.	
8. zvezek: Ivan Erazem Ta- tenbach. — Bojmi se te. — Čr- tica iz življenja političnega agi- tatorja. — Telecja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivi- vosti. — Andreja Pakja Spomi- ni starega Slovence.	
9. zvezek: Rokovnjači. — Ka- ko je Kotarjev Peter pokoro in učitelj. — Veronika Deseniška.	
10. zvezek: Slovenski svetec Ponarejeni bankovci.	
delal, ko je krompir kradel. — Kapetanova hči. A. S. Puškin. Ruska povest	1.00
Kazan, volčji pes. J. O. Curwood. Kanadski roman	1.00
Kmečki punt. Avg. Šenoa. Povest iz časov tlaštanstva kmetov.	95
Knezova knjižnica. 1. zvez. Ant. Knezova ustanova. — Gospod Lisec. — Ženitev Ferdulfa, voj- vode	1.00
Kralj gora. Edm. About. Fran- coska povest	1.00
Kresalo duhov. P. A. Sheehan. Roman iz irskega življenja	1.00
Krištof Dimaf. J. London. Povest iz burnega življenja iskalcev zlata v Alaski	1.50
Krištofa Šnida spisi. Vsak zvezek	65
1. zvezek: Ljudevit Hrastar. — Golobček.	
7. zvezek: Jagnje. — Starček z gore.	
8. zvezek: Pirhi. — Ivan, tur-	

ški suženj. — Krščanska obitelj (družina).

13. zvezek: Sveti večer.

15. zvezek: Pavlina.

16. zvezek: Roparski grad. — Ptice gnezdo. — Poškodovana slika. — Tiskovna pomota. — Spominčica. — Diamantni pr- stan.

17. zvezek: Brata. — Različni sestri.

Krištof Kolumb ali odkritje Ame- rike. Zanimiv zgod. roman.

Krivec. Jos. Kostanjevec. Roman iz podeželskega življenja

Križev pot. Roman češkega du- hovnika

Lisjakova hči. Jos. Stare. Povest iz ljubljanskega življenja

Ljubljanske slike. Jak. Alešovec.

Podoba ljubljanskega sveta pod drobnogledom

Ljudska knjižnica. 1. in 2. zvezek.

Znamenje starih. A. C. Doyle.

Zanimiva detektivska povest. — Darovana. A. Dostal. Zgodov. povest iz dobe slov. apost.

Mali klatež. Mark Twain. Povest iz resničnega življenja

Mali lord. Povest iz angleškega sveta z zelo napeto vsebino.

Mali svet naših očetov. A. Fo- gazzaro. Roman iz Gornje Ita- lije iz časov avstrijske vlade.

Malo življenje. Dr. Fr. Detela.

Velezanim. pov. iz kmec. življ.

Mati božja dobrega sveta. Povest iz časov turških bojev

Mimo ciljev. Milan Pugalj. Več kratkih povesti

Misterija. G. Le Rouge. Buren avanturistični roman

Mladi gozdar. Izviren roman

Mladi samotar. Krištof Šnid. Do- življaji mladega dečka

Moje življenje. Ivan Cankar. Sli- ke iz pisateljevega življenja

Na krvavih poljanah. Iv. Matičič.

Popis trpljenja in strahot slo- venskih vojakov med svetovno vojno.

Na negotivih potih. Poučna pov.

Na različnih potih. Povest za dečke od 11. do 14. leta

Narod, ki izumira. Zanimivosti iz življenja in običajev Eskimov.

Narodna biblioteka. 4. snopič. V gorskem zakotju. A. Koder. Za- nimiva povest iz gorskega o- krasja

11. snopič. Za krubom. H. Sien- kiewicz. Pretresljiva povest a- meriških iseljenčev

Narodna biblioteka.

7. snopič: Krvna osveta. Po- vest čerkškega častnika

8. in 9. snopič: Nesrečnica. Ivan Turgenev. Povest iz ru- skega življenja

12. snopič: Črtice iz življenja na kmeth. Andrejčkov Jože.

Kratke, vesele povesti

20. snopič: Amerika, ali po- vsod dobro, doma najbolje.

Poučna povest

21. snopič: Boj s prirodo. — Treskova Urška

25. in 26. snopič: Beatin dnevn- nik. Lujiza Pesjakova. S srce- serajoč roman

35. snopič: Kratke povestice iz prstnega slovenskega živ- ljenja. Andrejčkov Jože

36, 37. in 38. snopič: Žalost in veselje. Andrejčkov Jože.

Velezanimiva povest

39. snopič: Solnce in senca. Jos. Bedenek. Gorenjska povest

40. snopič: Svitoslav. Burna povest Slovence

57. snopič: Nekoliko iz ruske zgodovine

58. snopič: Zaroča o polnoči.

Basnigoj. Povest slovenskega visokošolca

59. snopič: Več kratkih, zani- mivih povesti. Andrejčkov Jože

60. snopič:

DŽUNGLA

— ROMAN IZ AFRIŠKIH PRAGOZDOV. —

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

"Kar pravite, gospodična, je vsekakor mogoče —. Dvoje se mi čudno zdi. Naši ljudje niso našli v naselbinah nobenega sledu o Arnotu. Niti njegove obleke ne —. To je eno. Drugo pa je tole. Vaš rešitelj je odhitel v gozd, ko je slišal streljanje, — vkljub temu da je bil že pripravljen iti z vami. Sami ste dejali, da je šel na pomoč našim ljudem. Plemenit človek je, to sem spoznal iz vašega pripovedovanja. Vam vsem je več ko enkrat rešil življenje. Verjetno je torej, da je uporabil vse svoje moči in zmožnost ter rešil tudi gospoda Arnota. Če bi ga ne bil mogel rešiti, bi bil mislim vsaj povedat prišel. —

Če obe ti dejstvi denem skupaj, se mi zdi, pravim, verjetno, kar ste dejali, — namreč, da je v resnici Arnota rešil, dobil mrzlico in se ne more geniti. Njegov beli rešitelj pa ga ne more samega pustiti v divjini, da bi nam prišel povedat —.

Torej se počakajmo par dni!" —

In čakali so teden dni —.

Toda ne Arnota ne Ininega belega junaka ni bilo od nikoder.

Čez teden dni pa je poveljnik križarke izjavil, da ne more in ne sme več čakati, da je tudi vsako čakanje brezuspešno in da odpluje zarana.

Ine sama ni več upala, da bi se njen rešitelj še kdaj vrnil.

Mogoče da se je drznemu junaku topot ponesrečilo in da sta oba mrtva, on in Arnot.

Mogoče pa je tudi bilo, da se neznane mu belemu človeku sploh ni ljubilo, da bi zapustil svoj divji pragozd —.

Dvomi so se ji vzbujali, ki jih je še povečal Clayton s svojim ugibanjem o "belem divjaku".

Odkar sta se tisti dan po njeni rešitvi sporekla, ni sicer več govoril z njo o njenem "belem junaku", pač pa je vedno in vedno napeljeval v družbi pogovor na neznanca in vselej poskrbel, da ga je morala slišati tudi Ine. Trdovratno je zagovarjal misel, da je bel neznanec divjak, član rodu črnec, da živi kakor žive divjaki, morebiti da je celo oženjen je pravil s posebnim poudarkom. In o njegovi preteklosti je ugibal, da utegne biti ubegel kazenec iz kake evropske kolonije ali pa vsaj potomec kakega begunca, ki se je zatekel med črnce in se tam oženil —.

Ine je vedela, da njen rešitelj ni "divjak", da je plemenit človek, pogumen in junaški.

Toda — zakaj se ne vrne? Ali je morebiti res član rodu črnec, ki to drebivajo, in se mu vobče ne ljubi, da bi šel med bele ljudi? In — kako je prišel v džunglo? — Kdo so njegovi stariši?"

Čemu se vobče toliko zanima in poteguje zanj? —

Težke, mučne dneve je doživljala Ine tistokrat, ko so brez dela čakali na samotni obali.

Nazadnje je bila skorajda vesela, ko je poveljnik razpustil, da drugi dan odpotujejo.

Le eno je še storila za svojega "belega junaka."

Naprosila je kapitana, naj pusti za Arnota in za velikodušnega neznanca, če bi se le morebiti kdaj vrnila, v kočii orožja, streljiva, obleke in nekaj knjig.

In to željo ji je kapitan rad izpolnil.

Ine je bila zadnja, ki je zapustila kočio.

Pismo, naslovljeno na poročnika Arnota, je položila na mizo.

In nato je obotavljaje se segla v nedrije ter poiskala zlat navesek, okrašen z diamanti in obešen na težko zlato verižico — tisti, ki je bil Trzanov od onega jutra, ko jo je rešeno in osvobojeno nesel v naročju skozi divjo džunglo in ki o njem po vrnitvi nikomur ni

zvinila besedice.

Odprla ga je, dolgo je zrla na pobledelo sliko mladega moža, za las podobnega njene mu rešitelju, in na sliko mlade, lepe žene poleg njega, končno pa je šepnila:

"Čakala sem te, — pa nisi prišel! Bodi kdorkoli, — rešil si mi življenje, plemenit si, junaški, dober. — Bog te blagoslovi za tvoje dobro delo, čuva naj nad teboj in če je Njegov volja, naj te pripelje nazaj v svet, — tja kjer ti je prostor pripravljen!"

Za trenutek je omahovala, že je mislila položiti navesek na mizo, — pa zadržala je, in spet ga je varno skrila nazaj v nedrije.

Počasi je stopila proti vratom, njene oči so se poslavljale od kraja, kjer je preživela toliko težkih ur, pa doživela tudi doslej nepoznano srečo, vzdihnila je in stopila čez prag.

Pol ure pozneje je zagrmel strel v slovo Arnotu in "belemu junaku" in križarka je odplula na široko morje.

Opoldne so izginjali na sinjem, daljnem obzorju zadnji oblaki dima, ki so kazali njeno pot.

Nema in samotna je stala kočia Johna Claytona na robu afriške džungle.

DRUGI DEL.

I.

Kako je Trzan Arnotu življenje rešil.

Poročnik Arnot se je zbudil iz težke nezvesti in pogledal krog sebe.

Ležal je na mehki travi in duhteči praproti, nad njim se je bočil nizak šator iz vejevja. Skozi vhod pri nogah je videl ven na zeleno trato in par korakov dalje se je začela gosta, neprodorna džungla.

Ves slab je bil in zdelan, bolj ko se mu je vračala zavest, huje je čutil po vsem telesu skeleče rane, vsaka kost, vsaka mišica ga je bolela.

Zasukal je glavo, pa v vratu ga je zbadlo, rajši je spet zaprl oči in tiho obležal.

Kje je? — Pri sovražnikih? Pri prijateljih? Kako je prišel sem? To so bile njegove prve misli.

Počasi se mu je vračal spomin.

Da, takole je bilo. — V džunglo so šli, on in Carpenter in četa pomorščakov. — Nad črnce, ki so ugrabili neko gospodično. — Da, Porter, Ine Porter ji je bilo ime, dobro se je spominjal. Pa kaj je to bilo?

Ubogo dekle! Kje je sedaj? Med črnci je ni videl.

Strašna usoda! —

Pa kako je prišel med črnce?

Ah, da! — Hteli je naprej, njegovi ljudje so zaostali. Mudilo se mu je. In potem. — Oh, še sedaj ga boli glava! — Strašen udarec je dobil od nekod, od vseh strani so padli nadenj črnci. — To je še videl, pa nič več.

In nato se je spet zavedel. Divjaško kričanje ga je zbudilo.

Koliko časa je neki minilo od strašnega udarca pa da je spet odprl oči? — Morebiti eden, morebiti dva dni.

Noč je bila. Krog njega so se gonili črnci v divjem plesu, vpili ter vihteli sulice in nože. Ognji so goreli.

Postavili so ga na noge in vlekli h kolu. Pljuvali so vanj, ga bili s koli, zbadali z noži in sulicami, suvali —. Kamenje je letelo nanj. Da ga niso branili oboroženi črnci, raztrgala bi ga bila podivjana tolpa.

Čakali so ga h kolu. Ostro so mu rezale vozi meso.

In začel se je strašen prizor, da mu je kri ledenela. Tistikrat je mislil, da je prišla njegova zadnja ura.

Slovenske in druge "Victor" plošče.

NAJNOVEJŠE SLOVENSKE PLOŠČE, KATERE POSEBNO PRIPOROČAMO.

68923	Ženitovanje, 1. in 2. del. Slika s petjem in orkestrom.	\$1.25
68924	Romanje, 1. in 2. del. Nabož. slika s petjem in orglami.	1.25
78406	Vojaški nabor, polka — Poročni valček, harmonika.	.75
79483	Nagajvka, mazurka — Coklarji, šamarijanka, orkester.	.75
79484	Vesela Gorenjka, polka — Korajža velja, polka, orkester.	.75
80183	Oj, ta zakonski stan — Nova, stara pesem, smešna slika s petjem.	.75
80184	Radi kotla v keho — Raubar na gauge, smešna slika s petjem.	.75
80331	Jolietška slovenska polka — Zgubljena pesem, polka, orkester.	.75
80332	Amerikanec v stari domovini, slika s harmoniko in petjem.	.75
80333	V krčmi, 1. in 2. del. Slika s harmoniko in petjem.	.75
80334	France, polka — Gozdni-zvok, trumplan, orkester.	.75
80481	Dolg, dolg fant, polka — Seničica, polka, orkester.	.75
80482	Nocoj je luštna noč — Njega ni, petje z orkestrom.	.75
80526	Ribniška — Naš maček, petje z orkestrom.	.75
80527	Na Dolenjskem — Kadar so godci dobre volje, valček, orkester.	.75

SLOVENSKO PETJE.

57979	Slovenske zdravice — Svarjenje	.75
69317	Tolažba — Veselja dom	.75
69698	Sveti večer — Tiha noč	.75
69802	Ne bom se možila — Ljubca povej	.75
72206	Al me boš kaj rada imela — Oj ta Polončica	.75
72207	Ljubca moja — Otok Bleški	.75
72208	Oj ta vojaški boben — Pobič sem star šele 18 let	.75
72210	Slepec — Mila mila lunica	.75
72231	Oj zlata vinska kapljica — Povsod me poznajo	.75
72232	Sem slovenska deklica — Bom šla na planince	.75
72364	Na gorenjskem je fletno — Pticeh in Tička	.75
72472	Na planinah — Barčica	.75
72514	Odpiri mi kamprico — Prišla bo pomlad	.75
72707	Naprej! — Vse mine	.75
73721	Micka na šrauf — Na maskaradi	.75
74422	Neža in Pavel — Deset zapovedi	.75
77490	Vabilo — Pastirček	.75
77746	U boj, u boj! — Garavuš	.75
77897	Strunam — sirota	.75
77898	Sveta Lucija — Planinarica	.75
77912	Ko gremo (La Poloma) — Sonja (opera)	.75
78176	Dva utvi — Oj večer je že	.75
78182	Nove harmonike — Sentkarski paberki	.75
78313	Knefra in vagabundi — Kako je bilo	.75
78408	Jadransko morje — Čuj Micika	.75
78554	Slovenec sem — Pogled v nedolžno oko.	.75
80059	Srpska himna — Napitnica	.75
80183	Oj, ta zakonski stan — Nova, stara pesem, smešna slika s petjem.	.75
80332	Radi kotla v keho — Raubar na gauge, smešna slika s petjem.	.75
80333	Amerikanec v stari domovini — harmonika s petjem.	.75
80482	V krčmi, 1. in 2. del. Harmonika s petjem.	.75
80526	Njega ni — Nocoj je luštna noč, petje z orkestrom.	.75
80526	Naš maček — Ribniška, petje z orkestrom.	.75
68923	Ženitovanje, 1. in 2. del. Slov. slika s petjem in orkestrom.	1.25
68924	Romanje, 1. in 2. del. Nabož. slika s petjem in orglami.	1.25

NABOŽNE PLOŠČE.

19759	Blest Christmas Morn — In Heavenly Love Abiding, pet. s klav.	.75
19816	Christmas Fantasy, 1. in 2. del. orgle.	.75
19820	Silent Night — Holy Night, orkester.	.75
19822	Silent Night, vijol, flavta, harfa — Christmas Hymns, harfa.	.75
19823	Silent Night, petje z orkestr. — The Herald Angels, petje, orgle.	.75
19833	The Birthday of a King — Star of the East, petje z orglami.	.75
19967	The Palms — Stabat Mater, orgle.	.75
19981	Hail, Queen of Heaven — Mother Dear, petje z orglami.	.75
21216	The Rosary — Ave Maria, orgle.	.75
21254	Hosanna — God so loved the World, petje z orglami.	.75
21255	The Power of Jesus' Name — Jesus Christ is Risen, petje, orgle.	.75
69698	Tiha noč, sveta noč — Sveti večer, petje z orglami.	.75
78333	Hallelujah — Velikonočni zvonoji, možko petje z orkestrom.	.75
80158	O Salutaris, Tantum ergo — Ave Maria, petje z orglami.	.75
80160	Stille Nacht — O du Frohliche, vijolina z orkestrom.	.75
45519	Kyrie, Sanctus — Benedictus, Agnus Dei, petje.	.75
35768	Silent Night — Holy Night, petje z orglami.	1.25
68924	Gloria from the Twelfth Mass — Messiah, Aleluja, petje, orgle.	1.25
	Romanje k Materi božji, 1. in 2. del.	1.25

OPERA IN RAZNE.

500	La donna e mobile — Questa o quella, petje, orkester.	1.50
547	Lohengrin — March Miniature, orkester.	1.50
1159	The Prisoner's Song — The Old Cabin, petje z orkestrom.	1.50
3019	Tales of Hoffman — Serenade, petje, violina in piano.	2.00
6058	The Prophet — Song of The Voiga Boatmen, petje, orkester.	2.00
6129	Lucia, Mad Scene — Dinorah, petje, orkester.	2.00
6132	Lakme, Bell Song — Solvejg's Song, petje, orkester.	2.00
6172	Elizabeth's Prayer — Elsas Dream, petje, orkester.	2.00
6213	Rigoletto, Caro nome — Traviata, Ah, fors' e lui, petje, ork.	2.00
16226	Uncle Josh Playing Golf — At Meeting, monolog.	.75
19459	The Waltz of Love — Sweet Rose o' Sharon, petje, orkester.	.75
20173	Red Wing — Rainbow, možko petje z orkestrom.	.75
20568	Aint 'she sweet — What do I care.	.75
21142	On the Mountain — Blue Yodel, petje s kitaro.	.75
20129	Nearer My God to Thee — Abide with me, orgle.	.75
20246	Joy to the World — Oh come, Ye Faithful, petje z orkestrom.	.75
20298	Oh, come, All Ye Faithful — Silent Night, orgle.	.75
20389	Andante Religioso — Cantique de Noel, violina z orkestrom.	.75
55048	Wedding March — Lohengrin, Wedding March, orkester.	1.50

V zalogi imamo tudi gramofonske iglice, in sicer:

Zavoječ jklenih iglic (100 komadov) 10c
Škatlica "tungs-tone" iglic (8 komadov, vsaka iglica igra 100—300 plošč) 25c

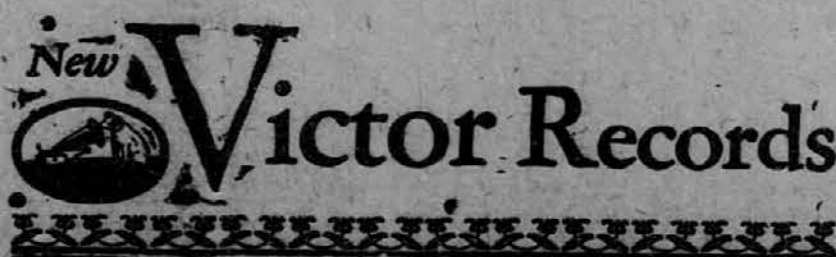
VAŽNO! Ako naročite vsaj pet plošč istočasno, trpimo poštino mi. Ako pa je naročilo manjše kakor pet plošč, pošljite za vsako ploščo po 5 centov več za poštino. — Za poštino povzete (C.O.D.) računamo za pristojbino in stroške po 20 centov od pošiljatelj. Ako je torej le mogoče, pošljite denar naprej, da si prihranite te stroške.

Na željo Vam postrežemo tudi z drugimi Victor ploščami, ki niso navedene v gornjem seznamu.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Ali hočejo vojno?

Prosveta in socialisti so zelo proti vojni. Dobro. Demonstracije v Jugoslaviji so upravičene, a zelo nevarne. Kako so dr. Korošec in organi postopali zoper demonstracije, je druga zadeva, in kakih krutosti nihče ne bo zagovarjal. Demonstracije se morajo omejiti, zatreti, da ne pride do hujskega. Ker pa je slučajno dr. Korošec minister notranjih zadev, povprašuje Prosveta: "Koga brani dr. Korošec: vero, Jugoslavijo ali Mussolinija?" Dr. Korošec gor ali dol, zaenkrat se mora zabraniti, da ne pride do kakega spopada. Ali Prosveta želi spopad?

Govoril bo.

Baje so spopadli nekega mehaničarja, ki bo prodajal smodčice, menda tudi — govoril. Pravijo mu "The talking Robot". Brisbane meni: "But he cannot think, how can he be a salesman — kako naj prodaja, ko ne misli?" Nekdo filozofira, da govorica vodi do mišljenja (?). Morda začne možakar sčasoma tudi misliti? Jezuitski trik?

Vsaj nevarni so — norci.

Zmaga nad Francozi l. 1870 je Nemcem precej zmešala glave. Postati so hoteli vsekakor prvi narod na zemlji. Noreli so, a tudi delali, to se jim mora pripoznati. Nadutosti je naredila svetovna vojna konec. Zdaj norijo Italijani. Izbruhi v Zadru so naravnost znak duševnega fašistovskega norenja. Ako se je res molil od najvišje cerkvene strani tak "Oče naš", kakor poročajo časniki, je norenje na vrhuncu in postaja bolj ko nevarno. Nekdanji rimski imperij se pa s takim norenjem nikoli ne bo upostavil, pač pa utegne biti — batin, da bo kar bliskalo. Italija ni Nemčija, pa je nemško norenje doživelo svoj poraz, laško bo še prej, ako bo fašizem norel še naprej.

Bo težko kakega konca vojen.

Amerika je izdelala neki predlog, da se naredi vojnam konec. Tudi sovjetska Rusija je predlagala nekaj sličnega. O ruskem predlogu so trdili, da ni odkritosrčen, ker hoče samo le oslabiti imperialistične vla-

de. Zdaj pride Kalinin, eden izmed najplivnejših pri sovjetih, in pravi, da je amerikanski predlog nonsense — kikenkoken. Rusija je vsekako mogočna. Sovjeti pravijo, da se morajo zatreti vse imperialistične vlade, potem šele bo mogoče priti komunistični sistem do veljave. Imperialistične vlade se bodo branile, in tako bo šla borba pač naprej, in vojni pripravi ne bo nikoli konca.

Za Evropo bi bilo najvažnejše, ko bi se slovanski narodi na kak pametni podlagi med seboj sporazumeli. To bi bila velikanska sila, in vsako imperialistično stremljenje bi se moralo ti sili ukloniti. Tako bi moralo prišlo do nekega pomirjenja v Evropi, in če je tam mir, bo mirno po vsem svetu. Kake manjše praske ne pomenijo ničesar.

Upi na kako drugačno poravnano in izravnavo bodo ostali prazni upi.

PES PO RADIJU NAŠEL SVOJEGA GOSPODARJA.

Neki vseučiliški profesor — viri navajajo samo začetno črko njegovega imena: O. — je imel zelo lepega psa Dojana. Tega psa so mu nekoč ukradli in tako elegantna in razvajena žival je morala sedaj okušati vse grenkosti proletarskega pasijega življenja; voziti je moral težko obložen voziček nekega krošnjarja. Naravno, da Dojanu to življenje ni ugajalo in porabil je prvo priliko za beg. Nato je prišel v roko nekemu zdravniku, ki se mu je zapuščena žival smilila. Od dobri negi se je Dojan kmalu zopet popravil in bil svojemu novemu gospodarju v veliko radost. Ta zdravnik je imel tudi radio. Nekega dne je bilo na programu predavanje slovitega profesorja. Komaj je pes, ki je bil v sobi, zaslišal predavateljev glas, je skočil proti aparatu in nevdržno od veselja tulil in lajal; ni ga bilo mogoče odstraniti od aparata. Zdravnik je pisal profesorju O., kajti on je bil predaval in tako je Dojan po radiju zopet našel svojega pravega gospodarja.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevajanje pohištva ob času selitve.

Pokličite
Telefon: Roosevelt 8221.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

Vsaki čas in minuto dobite nas na telefon.

FRANK E. PALACZ, pogrebnik.

LOUIS J. ZEFERAN, pomočnik.

1916 W. 22nd Street

Phone: Canal 1267, Stanovanjski Rockwell 4882 in 8/40.

Oprezni ljudje

vedno skrbje za varnost svojih vlog, in da dobe čim večje obresti. Naše investicije so za oprezne ljudi.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 Blue Island Ave.

Chicago, Ill.

OTTO KASPAR, predsednik

Phone: CANAL 5903

JOSEPH PAVLAK

PRVI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V CHICAGO

1814 South Throop Street

Chicago, Illinois

Se priporoča Slovincem ob času pogreb. — Mrtvašnica na razpolago. — Avtomobili za vse slučaje, kakor ženitovanja, krste in pogrebe. — Na razpolago vsem noč in dan.

Dobro meso — Dobra postrežba

se dobi le v dobri mesnici. Pri nas dobite vedno najboljšo svinjo, kakor tudi prekajeno meso. Izdelujemo prave kranjske domače klobase, narejene po domačem receptu. — Se priporočam v naklonjenosti!

MATH KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd St.

Phone: Canal 6319.

Chicago, Ill.